

Η genesis gallery & η Chris Boïcos Fine Arts

Παρουσιάζουν :

Nikola Sarić

«Άνωθεν βλέμμα»

Εγκαίνια: Πέμπτη 5 Ιουνίου 2025 / Ώρα 19:30

Επιμέλεια: **Κατερίνα Κοσκινά**

Διάρκεια έκθεσης: 5 έως 28 Ιουνίου 2025

Ο [Nikola Sarić](#) γεννήθηκε στην Bajina Bašta, στη δυτική Σερβία το 1985, ενώ από το 2011 ζει και εργάζεται στο Αννόβερο της Γερμανίας. Νεαρός ο Sarić εντυπωσιάστηκε από την εκτέλεση δέος ατμόσφαιρα και το κάλλος των μεσαιωνικών **Βυζαντινών τοιχογραφιών** της Μονής Studenica στη Σερβία. Αυτή η επίσκεψη στάθηκε μάλλον η αφορμή για τη μετέπειτα καλλιτεχνική του πορεία. Στη συνέχεια, σπούδασε ζωγραφική στο Τμήμα Εφαρμοσμένων Τεχνών του Πανεπιστημίου του Βελιγραδίου (2005-2006) και αργότερα στην Ακαδημία Τεχνών και Συντήρησης της Σερβικής Ορθόδοξης Εκκλησίας (2006-2014). Στη διάρκεια των σπουδών του εμπνεύστηκε από την πρωτοχριστιανική και κοπτική τέχνη, τα ψηφιδωτά της Ραβέννας στην Ιταλία, όπως και από την **Μονή του Οσίου Λουκά** στην Ελλάδα.

Μετά την ολοκλήρωση των ακαδημαϊκών του σπουδών, ενώ εδραιώνει τη σχέση του με τη χριστιανική ορθόδοξη ζωγραφική παράδοση, θεματικά και τεχνικά, διαφαίνεται στα έργα του η ενσωμάτωση κάποιων στοιχείων από την «κοσμική» ζωγραφική και μάλιστα από τις σύγχρονες τάσεις της. Ωστόσο, στις πρώιμες σειρές έργων του, **Μάρτυρες** και **Κύκλος της Ζωής**, ο Sarić επιμένει στην αμιγώς χριστιανική εικονογραφία και θεματικές, με έργα που αναφέρονται σε Παραβολές της Παλαιάς Διαθήκης και Βίους Αγίων και Μαρτύρων της Εκκλησίας, που χαρακτηρίζονται από θρησκευτική αυστηρότητα, αλλά και διαχρονική κομψότητα.

Σύντομα, το έργο του N. Sarić άρχισε να έχει διεθνή απήχηση. Στη Γαλλία έγινε γνωστός με τον πίνακα του που απεικονίζει εικοσιένα (21) σύγχρονους μάρτυρες, που εκτελέστηκαν από τρομοκράτες του λεγόμενου Ισλαμικού Κράτους το 2015. Το έργο αυτό, που ήταν η καλλιτεχνική αντίδραση του στην εκτέλεση χριστιανών της κοπτικής εκκλησίας της Λιβύης, σήμερα ανήκει στη συλλογή του μουσείου Petit Palais στο Παρίσι. Η απέριτη απλότητα των στυλιζαρισμένων μορφών του έργου, που ενεργοποιείται και «εμπυχώνεται» με το πέρασμα από το σκοτάδι στο φως, δηλαδή από τους μαυροφορεμένους μασκοφόρους τρομοκράτες στους ενδεδυμένους με πορτοκαλί στολές μάρτυρες, προϋποθέτει για την απόσταση που θα τηρεί από το αμιγώς θρησκευτικό περιεχόμενο, παρά την σπιβαρή υφολογική και με στοιχεία ιερότητας προσέγγιση των θεμάτων του. Εκτότε, «παγιώνεται» η χρήση του χρώματος ως πηγή φωτός και κεντρικού μηνύματος και στοιχείου του έργου του. Η θεματολογική πυκνωση νοήματος, η συμμετρία με τη χρήση μετωπικής διάταξης των μορφών και αφαίρεσης των περιττών στοιχείων, χαρακτηρίζουν το έργο του στο σύνολό του, διαμορφώνοντας ένα διακριτό ύφος.

Τα τελευταία χρόνια η μεθοδολογία και η θεματολογία του Ν. Sarić, παρά τη λιτότητα και την αυστηρότητα που διατηρούν, έχουν εμπλουτιστεί με στοιχεία μη ζωγραφικά και έχουν αποστασιοποιηθεί από τη θεοκρατική, ορθόδοξη χριστιανική εικονογραφία, στρεφόμενες στοχαστικά σε πάντα επίκαιρα ζητήματα, κοσμολογικά ερωτήματα και φυσικά φαινόμενα. Η σειρά *High Wind* (Ισχυρός Άνεμος), έργα της οποίας παρουσιάζονται και στην έκθεση της Αθήνας, εμφανίζεται ως αναθεώρηση των ισχυουσών καλλιτεχνικών του πρακτικών και θεμάτων, και μετέρχεται διεπιστημονικών θεωρητικών προσεγγίσεων και μικτών τεχνικών σε επίπεδο καλλιτεχνικής πρακτικής.

Ο μετεωρολογικός, σχεδόν τίτλος, είναι μια ποιητική μεταφορά, καθώς τα νέα του έργα, μοιάζουν ριζικά διαφορετικά από τα προηγούμενα, σε όλα τα επίπεδα. Ωστόσο, η στιβαρότητα, η συμμετρία, ο αυστηρός ρυθμός και η μετωπική διάταξη είναι παρόντα. Είναι περισσότερο σχόλια, με εμφάνιση κατασκευών, στις οποίες συμπυκνώνονται τα ερωτήματα που αφορούν τη σχέση φύσης και ανθρώπου. Αφορούν την οικολογική και κλιματική κρίσιμη κατάσταση που έχει περιέλθει ο πλανήτης εξ αιτίας του ανθρώπου.

Ο καλλιτέχνης προσπαθεί χρησιμοποιώντας υλικά από την αρχιτεκτονική, την τεχνολογία αλλά και την τέχνη, να ερμηνεύσει το τοπίο, αστικό και φυσικό, όπως αλλοιώνεται και εμφανίζεται ενίοτε απειλητικό και δυσοίωνο. Η αφ' υψηλού θέαση, το «Άνωθεν βλέμμα», δεν είναι πλέον σαφές αν είναι η προέκταση του ανθρώπινου ματιού δια των drones ή το μάτι του Θεού, που παρατηρεί. Σε κάθε περίπτωση, ακόμη και αν ο άνθρωπος σήμερα συναγωνίζεται το Θεό, το αποτέλεσμα αυτής της «φενάκης» προξενεί στο είδος πολλά δεινά και διαταράσσει ισορροπίες. Τα έργα αυτά είναι αφορμές αναστοχασμού, ταυτόχρονα για την πορεία του ανθρώπου και του Κόσμου, όσο και την ιστορία και το μέλλον της τέχνης.

Κατερίνα Κοσκινά

Μάιος 2025